

Samenvatting

De vrijdagmarkt van Maastricht is in 2014 "Beste Markt van Nederland" geworden. Om deze markt nog aantrekkelijker, publieksvriendelijker en gevarieerder te maken en daarbij de functie van de markt als publiekstrekker voor de stad vast te houden en te versterken, besluit het college van B&W om gedurende een jaar bij wijze van proef de vrijdagmarkt uit te breiden naar Mosae Forum (binnenplein en voorplein) en de Hoenderstraat.

Op deze manier kan ruimte worden gemaakt voor nieuwe, innovatieve marktconcepten en kan kruisbestuiving tussen de markt- en winkelondernemers plaatsvinden. Hierbij staat vernieuwing, kwaliteit en klantbeleving centraal. De uitbreiding start met een proefperiode van een jaar. De betrokken ondernemers (warenmarkt en de uitbreidingslocaties) worden hier intensief bij betrokken. E.e.a. wordt via de gangbare communicatiekanalen kenbaar gemaakt aan het publiek. Na 1 jaar volgt er een brede evaluatie met betrokkenen.

Beslispunten

Instemmen met:

1. Het – eventueel gefaseerd – uitbreiden van de vrijdagmarkt voor een proefperiode van een jaar, met ingang van medio april 2016;
2. Gedurende deze proefperiode, alleen voor de uitbreiding, afwijken van artikel 1, lid 1 onder b, en artikel 13 van het Marktreglement Maastricht 2011;
3. Evaluatie van deze proef na één jaar.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 22 maart 2016:

Conform.

1. Aanleiding

De vrijdagmarkt van Maastricht is in 2014 Beste Markt van Nederland geworden. Om de markt nog aantrekkelijker, publieksvriendelijker en gevarieerder te maken en daarbij de functie van de markt als publiekstrekker vast te houden, wordt voorgesteld om gedurende een jaar bij wijze van proef de vrijdagmarkt uit te breiden naar Mosae Forum (binnenplein en voorplein) en de Hoenderstraat. Op deze manier kan ruimte worden gemaakt voor nieuwe, innovatieve marktconcepten en kan kruisbestuiving tussen de markt- en winklondernemers plaatsvinden. Hierbij staat vernieuwing, kwaliteit en klantbeleving centraal.

Van deze proefperiode wordt tevens gebruik gemaakt om te experimenteren met een nieuw systeem van verdeling van de standplaatsen. Daar waar dat nu nog gebeurt op basis van anciënniteit en wachtlijsten, is het de bedoeling om in de proefperiode voor de uitbreiding gebruik te gaan maken van een sollicitantensysteem om zodoende meer invloed te hebben op de kwaliteit en invulling van de markt.

2. Context

Momenteel vindt de vrijdagmarkt plaats op de Markt en een gedeelte van de Boschstraat. De vrijdagmarkt is een begrip en trekt elke week vele bezoekers uit Maastricht en omstreken. In 2014 is de vrijdagmarkt uitgeroepen tot Beste Markt van Nederland.

In het coalitieakkoord 2014-2018 "Wij Maastricht!" wordt de focus gelegd op een onverminderde aandacht voor de versterking van onze huidige 'goudklompen': de binnenstad, toerisme en industrie. De proef met een uitbreiding van de vrijdagmarkt past in die focus.

Daarnaast wordt in de Economische Visie Maastricht 2020 'Made in Maastricht' de ambitie uitgesproken van Maastricht als internationale ontmoetingsstad: het versterken van het nieuwe werken, winkelen en bezoeken. Daaronder valt het waar wenselijk verbreden van bestaande tradities – zoals de vrijdagmarkt – en evenementen die bijdragen aan het unieke karakter van Maastricht. De uitbreiding van de vrijdagmarkt draagt ook bij aan de doelstelling dat mensen het winkelen in de Maastrichtse binnenstad prefereren boven het alleen shoppen via internet vanwege het totaalaanbod en de ambiance die de stad biedt.

3. Gewenste situatie

Uitbreiden marktterrein

Om de vrijdagmarkt nog aantrekkelijker, publieksvriendelijker en gevarieerder te maken wordt voorgesteld om gedurende één jaar bij wijze van proef de vrijdagmarkt uit te breiden.

Deze uitbreiding zal plaatsvinden op het binnenplein van Mosae Forum, het voorplein van Mosae Forum (voor de hoofdentree van het stadskantoor) en de gehele Hoenderstraat, zodat er een soort van 'looproute' ontstaat rondom Mosae Forum. Hieronder wordt voor elk van de drie eerder genoemde locaties kort beschreven hoe de invulling daarvan plaats zal vinden:

1. Binnenplein Mosae Forum:

Op dit plein worden bloemen en planten geplaatst. Het is de bedoeling dat door het plaatsen van deze branche het binnenplein aantrekkelijker wordt.

Voor deze invulling is gekozen in onderling overleg met de (vertegenwoordiger van de) eigenaar van Mosae Forum (MVGGM VVE Management) en de winkeliersvereniging van Mosae Forum.

Marktkramen in bloemen en planten zijn niet concurrerend voor de al aanwezige detailhandel rondom het binnenplein. Daarnaast is een andere invulling, gelet op de draagkracht van het binnenplein (vanwege de onderliggende parkeergarage), erg moeilijk. Het plein kan namelijk geen grote verkoopwagens en bevoorrading door vrachtwagens verdragen. De bloemen en planten staan op relatief lichte karren waardoor plaatsing van deze branche op het binnenplein wel mogelijk is. Om het vervoer van deze karren vanaf de losplaats aan o.a. de Gubbelstraat te vergemakkelijken wordt gedurende de laad- en lostijden van de marktondernemers gezorgd voor een elektrische palletwagen.

Voor de invulling van de standplaatsen op het binnenplein van Mosae Forum hebben gesprekken plaatsgevonden met de ondernemers in bloemen en planten die nu op Markt-Zuid staan. Zij krijgen de eerste keus om de nieuwe standplaatsen op het binnenterrein te bezetten. Inmiddels hebben vier van deze ondernemers besloten om standplaats in te nemen op het binnenplein zodat op die locatie de invulling is geregeld.

2. Voorplein Mosae Forum

Op het voorplein van Mosae Forum (het plein dat is gelegen voor de hoofdentree van het gemeentelijke stadskantoor) wordt uitgegaan van de plaatsing van food trucks waardoor een foodpleintje ontstaat met aantrekkelijke mobiele eetgelegenheden die vooral gericht zijn op een

jonger (hipper) publiek (de entree van het stadskantoor blijft daarbij uiteraard steeds goed bereikbaar).

Food trucks zijn dé trend van het moment op markten of specifieke food truckfestivals (in Maastricht heeft in 2015 voor de eerste keer een – zeer goed bezocht – food truckfestival plaatsgevonden) en hebben naar verwachting een aantrekkende werking.

3. Hoenderstraat

In de Hoenderstraat zullen marktondernemers een plaats vinden in een branche die nu niet of nauwelijks op de vrijdagmarkt voorkomt (bijvoorbeeld een smoothie-bar of een kraam met biologische producten). O.a. de huidige marktondernemers worden daarbij uitgedaagd om met vernieuwende concepten te komen.

Daarnaast wordt bekeken of er een publiekstrekker geplaatst kan worden (binnen het reeds nu geldende maximum van ondernemers per branche). Daarmee kan de 'loop' richting Hoenderstraat (en vervolgens naar voorplein Mosae Forum en weer terug naar de Markt via plein Mosae Forum) worden bevorderd.

Ook wordt gezocht naar een synergie met de aanwezige detailhandel in de Hoenderstraat. Deze krijgt de mogelijkheid om gedurende de vrijdagmarkt (bv. met een kraam) naar buiten te treden om zodoende een wisselwerking met de markt aan te gaan.

Eventueel gefaseerde invoering

Voor uitbreiding van de vrijdagmarkt bestaat breed draagvlak. Er zijn echter ook enkele ondernemers die bedenkingen hebben bij deze proef (m.n. uit concurrentieoverwegingen). Met deze ondernemers wordt regelmatig overleg gevoerd om te bezien of tegemoet kan worden gekomen aan deze bedenkingen. Mocht dit tot gevolg hebben dat op een van de deellocaties extra tijd nodig zou zijn om tot een definitieve invulling te komen die door alle partijen wordt gedragen, dan kan dat eventueel leiden tot een fasering in de invoering van de proef, met dien verstande dat de proef op de drie locaties afloopt na uiterlijk één jaar.

Afwijken van anciënniteit en wachtlijsten

In het branchepatroon dat hoort bij het Marktreglement staat aangegeven welke branches op de vrijdagmarkt aanwezig (mogen) zijn, en hoeveel ondernemers maximaal binnen een branche zijn toegelaten. Zo zijn er bijvoorbeeld maximaal 4 ondernemers met huishoudtextiel toegestaan op de vrijdagmarkt en 12 ondernemers in bloemen en planten.

Er zijn minder plekken op de vrijdagmarkt beschikbaar dan er volgens het branchepatroon maximaal zijn toegestaan. Daarom wordt in de huidige systematiek gewerkt met een wachtlijst. Op deze wachtlijst staan ondernemers ingeschreven die – wanneer er op de markt een plek vrijkomt binnen hun branche – een plek op de markt willen krijgen.

Binnen die systematiek is het niet mogelijk om voor de invulling van een vrijkomende plek actief op zoek te gaan naar een branche waarvoor niemand op de wachtlijst staat. Stel bv. dat geen marktkraam aanwezig is binnen de branche ‘snoep’, terwijl die branche wel gewenst is. Wanneer er niemand op de wachtlijst staat binnen de branche ‘snoep’, zal een vrijkomende plek in principe naar de eerste persoon op de wachtlijst gaan, ongeacht de branche.

Om nieuwe producten een kans te geven wordt de voorgestelde proef mede aangegrepen om ervaringen op te doen met een sollicitantensysteem in plaats van het werken met een wachtlijst. Indien de uitbreiding volgens het nu geldende systeem zou worden ingevuld, zou dat namelijk alleen maar leiden tot meer van hetzelfde.

Binnen het sollicitantensysteem kan actief worden gezocht naar vernieuwende concepten/producten die een impuls kunnen vormen voor de aantrekkelijkheid van de markt. Wanneer er meerdere gegadigden zijn voor een plek binnen de gewenste branche, dienen de ondernemers naar de plek te solliciteren. Deze systematiek wordt op meerdere plekken in Nederland (bv. Den Haag) al enige tijd succesvol toegepast.

In het geval er iemand op de wachtlijst staat binnen de door de gemeente gewenste branche voor invulling van de uitbreiding, krijgt die ondernemer uiteraard voorrang. Op die manier levert dat tevens een verkleining op van de wachtlijst.

juridische context

Op grond van artikel 1, lid 1, onder b van het Marktreglement wordt de weekmarkt op vrijdag gehouden op de Markt van 09:00 uur tot 15:00 uur, waarbij geldt dat dit terrein marktterrein is van donderdag 21:00 uur tot vrijdag 19:00 uur.

Gedurende de proef wordt het marktterrein uitgebreid met de Hoenderstraat, het binnenplein van Mosae Forum en de kop van Mosae Forum.

Op grond van artikel 13, lid 3 van het Marktreglement komt voor het toewijzen van een vrijgekomen vaste standplaats achtereenvolgens in aanmerking:

- a. de gegadigde die actief door het college is benaderd voor een branche waarvan het minimale aantal zoals beschreven in het branchepatroon is bereikt;
- b. de vergunninghouder aan wie een vaste standplaats is toegewezen en die zijn standplaats wil ruilen met een vrijgekomen vaste standplaats of die uitbreiding wenst van zijn standplaats, voor zover hij binnen de hem toegewezen branche blijft en de uitbreiding aansluit op de toegewezen standplaats;
- c. de gegadigde die staat ingeschreven op de wachtlijst voor een branche die nog niet aangeboden wordt op de betreffende markt en die voorkomt op het branchepatroon voor de betreffende markt;
- d. de gegadigde die staat ingeschreven op de wachtlijst in een branche die al wordt aangeboden op de betreffende markt, maar waarvan het in het branchepatroon bepaalde maximum aantal vergunninghouders nog niet is bereikt.

Op grond van lid 4 van dit artikel heeft een vergunninghouder met een hogere anciënniteit voorrang op een vergunninghouder met een lagere anciënniteit bij de toewijzing volgens onderdeel b van het derde lid. Bij de toewijzing volgens onderdeel c en d van het derde lid heeft een gegadigde die hoger staat op de wachtlijst voorrang op een gegadigde die lager staat op de wachtlijst.

Zoals reeds eerder aangegeven zal in de proefperiode – alleen voor de uitbreiding – van de bovenstaande systematiek worden afgeweken en worden standplaatsen ingevuld door middel van een sollicitantenlijst.

Voor het overige blijft hetgeen in het Marktreglement is geregeld onverkort van toepassing op de uitbreiding van de vrijdagmarkt.

De deelnemende ondernemers zullen een marktvergunning krijgen voor de duur van de proef. Na afloop van de proef loopt deze vergunning van rechtswege af. Bij een positieve evaluatie van de uitbreiding van de vrijdagmarkt en een definitief vervolg daarvan kunnen vervolgens vaste marktvergunningen worden verleend.

Advies marktcommissie

De marktcommissie heeft in haar vergadering van 24 november 2015 positief geadviseerd over de plannen tot uitbreiding van de vrijdagmarkt. Daarbij heeft de marktcommissie aangegeven mee te

willen denken met de invulling en ondernemers aan te willen dragen voor de nieuwe plaatsen. De uiteindelijke invulling is dan ook in overleg met de Marktcommissie tot stand gekomen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Afval

Uitbreiding van de vrijdagmarkt brengt meer afval met zich mee. Stadsbeheer zal de reiniging van het (uitgebreide) marktterrein verzorgen op dezelfde wijze als nu gebeurt.

Verkeer

Ten behoeve van de uitbreiding van de vrijdagmarkt zullen enkele verkeersbesluiten moeten worden genomen. Zo zal tijdens de vrijdagmarkt verkeer niet zijn toegestaan in de Hoenderstraat, uitgezonderd voetgangers. Dit betekent ook dat op deze locatie geen laden en lossen kan plaatsvinden op vrijdag.

Voor een betere doorstroming verandert blijvend de rijrichting in de Muntstraat. Dit betekent dat voortaan alleen vanaf de Markt mag worden ingereeden. Wegrijden kan via de Maastrichter Brugstraat. Indien uw college instemt met deze proef zullen de daartoe benodigde verkeersbesluiten dienen te worden genomen.

De fietsenrekken aan de Hoenderstraat en het stadhuis blijven uiteraard bereikbaar.

Stroomvoorzieningen

Gedurende de proefperiode worden op enkele plekken tijdelijke stroomvoorzieningen gerealiseerd. Na evaluatie van de proef met de uitbreiding van de vrijdagmarkt kan – bij een positief resultaat – worden bekeken of permanente stroomvoorzieningen kunnen worden gerealiseerd.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Een uitbreiding van de vrijdagmarkt betekent een verhoging van de inkomsten aan marktgeld van ca. € 25.000,- op jaarbasis. Tegenover deze opbrengsten staan kosten voor reiniging van de locatie (ca. 18.000,-) en de inzet van communicatiemiddelen (met name voor promotie). Daarmee kan de uitbreiding van de vrijdagmarkt budgetneutraal plaatsvinden.

De kosten voor de aanschaf van een elektrische palletwagen (zie onder punt 3: binnenplein Mosae Forum) bedragen eenmalig ca. € 5.000,-. Dit wordt opgevangen binnen het reguliere budget vrijdagmarkt.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

In het voortraject zijn gesprekken gevoerd met o.a. de Marktcommissie, de eigenaren van Mosae Forum, de winkeliersvereniging van Mosae Forum, ondernemers in de Hoenderstraat, enkele afzonderlijke ondernemers binnen Mosae Forum, Centrummanagement en verschillende marktondernemers.

Daarnaast heeft op 24 februari jl. een informatiemiddag (inloopmiddag) plaatsgevonden voor geïnteresseerden, omwonenden en omwerkenden. Deze informatiemiddag werd druk bezocht. Over het algemeen waren de reacties erg positief. Uiteraard waren er ook enige kritische kanttekeningen (bijvoorbeeld over het laden en lossen en de verkeerssituatie rondom de Markt). Daar waar mogelijk is getracht aan deze kritische punten tegemoet te komen.

Hulpdiensten

Om de bereikbaarheid voor de brandweer tijdens de op- en afbouw van de weekmarkt te beoordelen heeft een veiligheidsronde plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat de uitbreiding van de vrijdagmarkt een minimale impact heeft voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten van de Markt, Hoenderstraat en Mosae Forum. De aanrijdroutes via de Boschstraat, Gubbelstraat en Kleine Gracht blijven gewaarborgd. Wanneer rekening wordt gehouden met een minimale vrije doorgang van 5 meter vanaf de gevels van de gebouwen binnen Mosae Forum en 3,5 meter in de Hoenderstraat, worden de hulpdiensten niet gehinderd.

Wel wordt aandacht gevraagd voor het waarborgen van de bereikbaarheid tijdens de afbouw van de weekmarkt. Door invulling van de Hoenderstraat met eigen materiaal van de marktondernemers (verkoopwagens) en het minimale gebruik van marktkramen, zou dat echter geen probleem moeten opleveren.

11. Voorstel

Instemmen met:

1. Het – eventueel gefaseerd – uitbreiden van de vrijdagmarkt voor een proefperiode van een jaar met ingang van medio april 2016;
2. Gedurende deze proefperiode voor de uitbreiding afwijken van artikel 1, lid 1 onder b en artikel 13 van het Marktreglement Maastricht 2011;
3. Evaluatie van deze proef na één jaar.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De proef met uitbreiding van de vrijdagmarkt zal na afloop van de proefperiode van één jaar op elk van de drie deellocaties (Hoenderstraat, Mosae Forum binnenplein en Mosae Forum voorplein) worden geëvalueerd. Elke drie maanden (elk seizoen) vindt er een tussenevaluatie plaats, zodat tijdig bijgestuurd kan worden wanneer dat nodig mocht zijn.

Onderdeel van deze evaluatie(s) zal telkens zijn:

- Ervaringen van de marktondernemers/marktcommissie (o.a. levensvatbaarheid, aantal klanten);
- Ervaringen van omwonenden (o.a. overlast);
- Ervaringen van winkels die zijn gelegen aan de uitbreiding van de markt;
- Ervaringen van marktbezoekers;
- Aantal marktbezoekers (leidt de uitbreiding tot nieuwe marktbezoekers of worden de bestaande bezoekers 'gespreid?');
- Ervaringen van de eigenaar van Mosae Forum;
- Ervaringen van de marktmeesters/gemeente;
- Input van de Centrale Vereniging Ambulante Handel (nationale belangenvereniging).

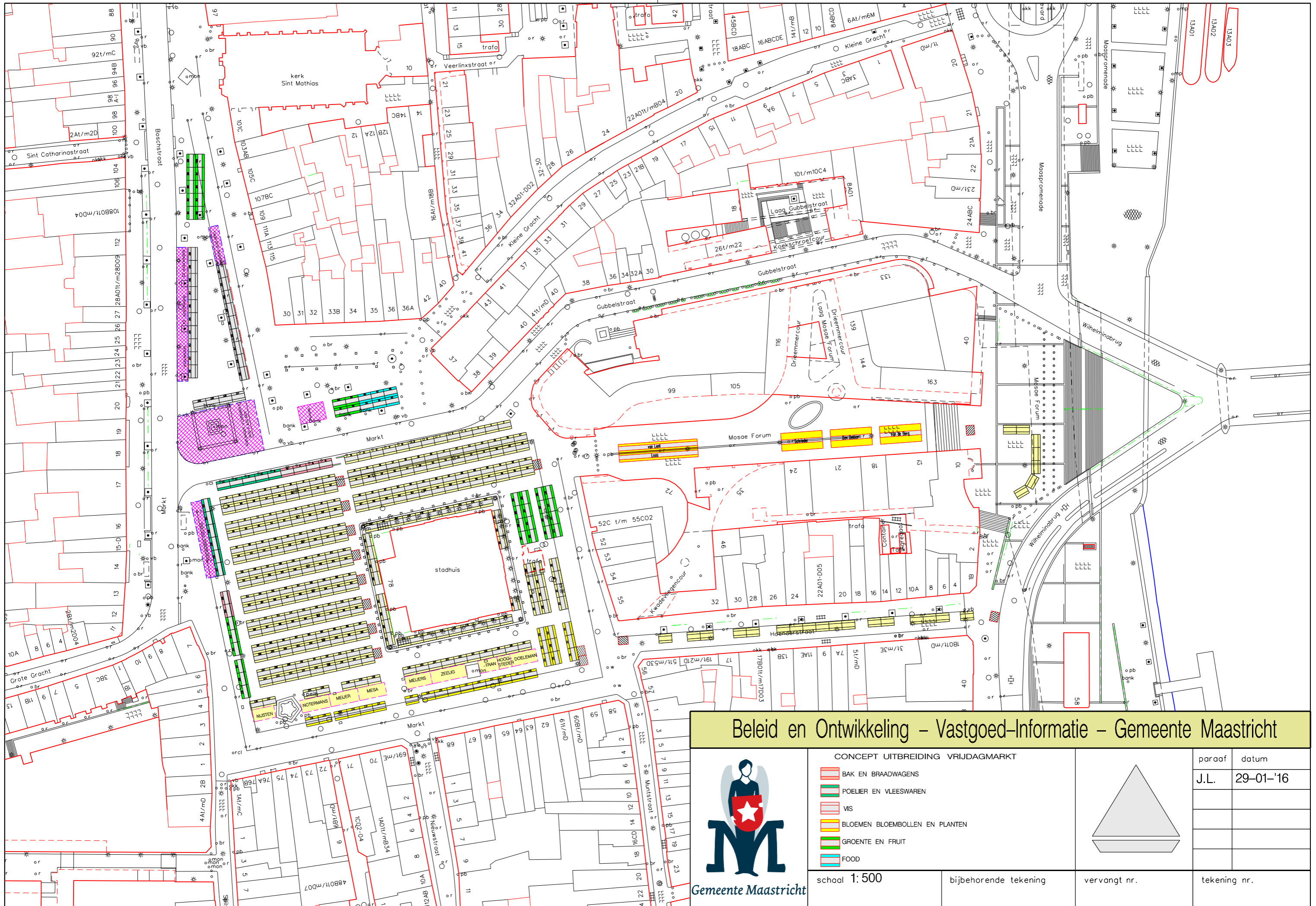
Na deze evaluatie(s) zal worden bepaald of de proef met de uitbreiding van de vrijdagmarkt een definitief vervolg zal krijgen.

Verder zal na afloop van de proef geëvalueerd worden hoe de toewijzing van standplaatsen door middel van een sollicitantenlijst heeft gewerkt. Mocht het eindoordeel daarvan positief zijn, zal dan

aan uw college worden voorgesteld deze systematiek op de alle Maastrichtse (gemeentelijke) markten toe te passen.

Collegevoorstel

Beleid en Ontwikkeling – Vastgoed-Informatie – Gemeente Maastricht

CONCEPT UITBREIDING VRIJDAGMARKT

- BAK EN BRAADWAGENS
- POELIER EN VLEESWAREN
- VIS
- BLOEMEN BLOEMBOLLEN EN PLANTEN
- GROENTE EN FRUIT
- FOOD

schaal 1: 500

paraaf	datum
J.L.	29-01-'16
bijbehorende tekening	vervangt nr.
	tekening nr.